

This Question Paper consists of 28 questions [Section-A (20) + Section-B (4+4)] and 8 printed pages.
આ પ્રશ્નપત્રમાં 28 પ્રશ્નો [વિભાગ-A (20) + વિભાગ-B (4+4)] અને 8 મુદ્રિત પાનાં છે.

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

અનુક્રમાંક

Code No. 65/SS/A/GU
કોડ સં.

SET / સેટ

A

GEOGRAPHY ભૂગોળ (316-GU)

Day and Date of Examination _____
(પરીક્ષાનો દિવસ અને તારીખ)

Signature of Invigilators 1. _____
(નિરીક્ષકોના હસ્તાક્ષર)

2. _____

General Instructions :

- 1 Candidate must write his/her Roll Number on the first page of the Question Paper.
- 2 Please check the Question Paper to verify that the total pages and total number of questions contained in the Question Paper are the same as those printed on the top of the first page. Also check to see that the questions are in sequential order.
- 3 Making any identification mark in the Answer-Book or writing Roll Number anywhere other than the specified places will lead to disqualification of the candidate.
- 4 Write your Question Paper Code No. 65/SS/A/GU-A on the Answer-Book.

સામાન્ય સૂચના :

- 1 પરીક્ષાર્થી પ્રશ્નપત્રના પ્રથમ પાના પર પોતાનો અનુક્રમાંક અવશ્ય લખે.
- 2 કૃપયા તપાસી લેવું કે પ્રશ્નપત્રના કુલ પાનાં અને પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પ્રશ્નોની સંખ્યા, પ્રથમ પાનામાં ઉપર જણાવેલી સંખ્યાથી સમાન હોય. તે પણ ચકાસી લેવું કે પ્રશ્નો ક્રમમાં છે.
- 3 ઉત્તર પુસ્તિકામાં કોઈ પણ ચિહ્નો બનાવવા અથવા નિર્દિષ્ટ સ્થાનો સિવાય અન્ય કોઈ સ્થાન પર અનુક્રમાંક લખતા પરીક્ષાર્થીને અયોગ્ય જાહેર કરવામાં આવશે.
- 4 ઉત્તર પુસ્તિકા પર પ્રશ્નપત્રની કોડ સંખ્યા 65/SS/A/GU-A લખવી.

65/SS/A/GU-316-G-A]

1

[Contd...

GEOGRAPHY

ભૂગોળ

(316-GU)

Time : 3 Hours]
સમય : 3 કલાક]

[Maximum Marks : 80
[અધિકતમ ગુણ : 80

- Note :** (i) There are **24** questions in all.
(ii) **All** questions are compulsory.
(iii) Marks for each question are indicated against it.
(iv) Question Nos. **1** to **4** are very short answer questions carrying **1** mark each. Answers to these questions should not exceed **30** words each.
(v) Question Nos. **5** to **9** and **21** and **22** are also very short answer questions carrying **2** marks each. Answers to these questions should not exceed **60** words each.
(vi) Question Nos. **10** to **13** and **23** and **24** are short answer questions carrying **4** marks each. Answers to these questions should not exceed **100** words each.
(vii) Question Nos. **14** to **18** are long answer questions carrying **6** marks each. Answer of each of these questions should not exceed **140** words each.
(viii) Question Nos. **19** and **20** are on filling **Outline Maps of the World** and **India** respectively. Each question contains **4** test items of very short answers of **1** mark each.
(ix) Use of templates or stencils for drawing outline maps in illustrating your answer is allowed.
(x) Answers to Question Nos. **21** to **24** of Section - B should be given from any **one** of the Options.

- નોંધ :** (i) કુલ મળીને **24** પ્રશ્નો છે.
(ii) **બધા** જ પ્રશ્નો અનિવાર્ય છે.
(iii) પ્રત્યેક પ્રશ્નની સામે તેના ગુણ આપેલ છે.
(iv) પ્રશ્ન સં. **1**થી **4** અતિ ટૂંકા જવાબી પ્રશ્નો છે અને પ્રત્યેકનો ગુણ **1** છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નનો જવાબ **30** શબ્દોની મર્યાદામાં આપવાનો રહેશે.
(v) પ્રશ્ન સંખ્યા **5**થી **9** અને **21** તથા **22** પણ અતિ ટૂંકા જવાબી પ્રશ્નો છે અને પ્રત્યેકના **2** ગુણ છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નનો જવાબ **60** શબ્દોની મર્યાદામાં આપવાનો રહેશે.
(vi) પ્રશ્ન સંખ્યા **10**થી **13** સુધી અને **23** તથા **24** ટૂંકા જવાબી પ્રશ્નો છે અને પ્રત્યેકના **4** ગુણ છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નનો જવાબ **100** શબ્દોની મર્યાદામાં આપવાનો રહેશે.
(vii) પ્રશ્ન સંખ્યા **14**થી **18** સુધી લાંબા જવાબી પ્રશ્નો છે અને પ્રત્યેકના **6** ગુણ છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નનો જવાબ **140** શબ્દોની મર્યાદામાં આપવાનો રહેશે.
(viii) પ્રશ્ન સંખ્યા **19** અને **20**માં વિશ્વ અને ભારતનો રેખા માનચિત્ર અનુક્રમે ભરવા બાબત છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નમાં પ્રત્યેકને **1** ગુણવાળા અતિ ટૂંકા જવાબી **4** પરીક્ષા પ્રશ્નો આપવામાં આવ્યા છે.
(ix) સચિત્ર જવાબ આપવા માટે રેખા માનચિત્રમાં ટેમ્પ્લેટ અથવા સ્ટેન્શીલનો ઉપયોગ કરવાની પરવાનગી છે.
(x) વિભાગ-Bમાં પ્રશ્ન સંખ્યા **21**થી **24** સુધીના જવાબ કોઈ પણ એક વિકલ્પમાંથી આપવાના રહેશે.

SECTION – A

વિભાગ – A

- 1 Mention any two factors influencing the amount of insolation. $\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$
ઈન્સોલેશનના જથ્થાને નિયંત્રિત કરવા માટેના કોઈ પણ બે પરિબળોનો ઉલ્લેખ કરો.
- 2 Name the states which have the highest and lowest sex ratio $\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$
respectively in India.
ભારતમાં સૌથી વધારે અને સૌથી ઓછા લિંગ પ્રમાણ ધરાવતા રાજ્યોનાં નામ અનુક્રમે લખો.
- 3 Explain the term 'Air Mass'. 1
'એયર માસ' શબ્દને વ્યાખ્યાયિત કરો.
- 4 Why is the majority of the female migrants belong to 'Intra State' migration ? 1
મોટા ભાગનું સ્ત્રી સ્થળાંતર શા માટે અંતઃ રાજ્યીય સ્થળાંતર હોય છે ?
- 5 Mention the four major processes involved in chemical weathering. $\frac{1}{2} \times 4 = 2$
રાસાયણિક હવામાનમાં સામેલ ચાર મુખ્ય પ્રક્રિયાઓનો ઉલ્લેખ કરો.
- 6 What are the four heating processes responsible for heating the $\frac{1}{2} \times 4 = 2$
atmosphere ?
વાતાવરણને ગરમ કરવા માટે ઉત્તરદાયી કઈ ચાર ગરમ કરવાવાળી પ્રક્રિયાઓ છે ?
- 7 Differentiate between Biotic and Abiotic resources. 2
બાયોટિક અને એબાયોટિક સંસાધનો વચ્ચે તફાવત કરો.
- 8 Why is the importance of Kharif crops declining ? 2
ખરીફ પાકનું મહત્ત્વ શા માટે ઓછું થઈ રહ્યું છે ?
- 9 How is demographic factor responsible for migration ? 2
સ્થળાંતર માટે વસ્તીવિષયક પરિબળ કેવી રીતે જવાબદાર છે ?

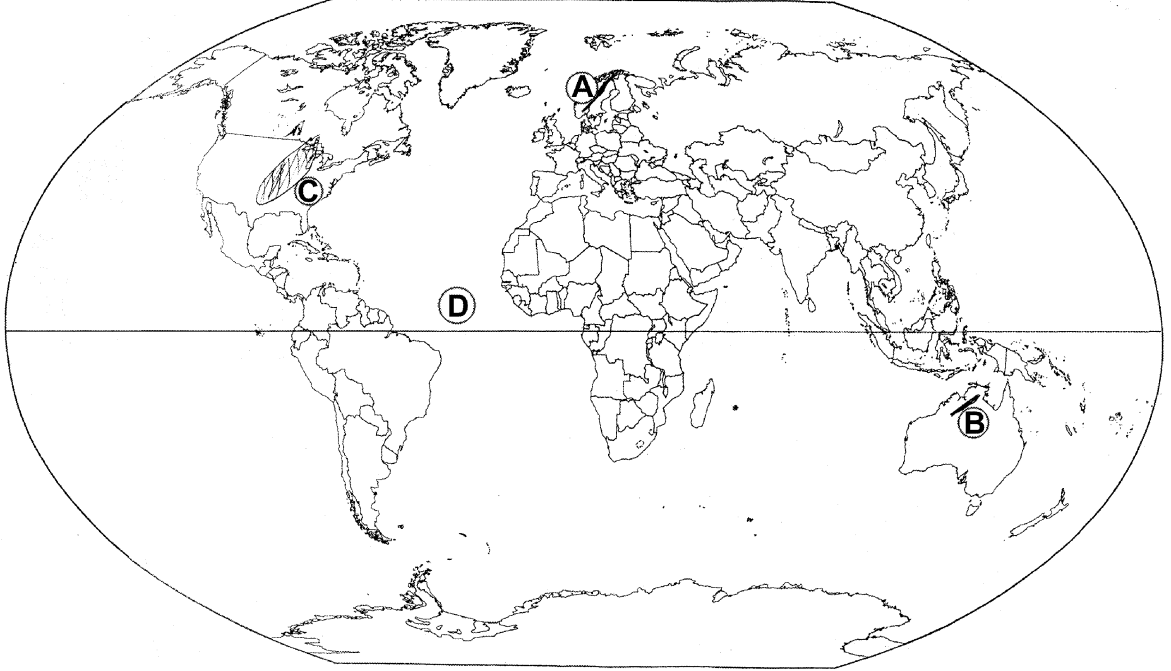

- 10 Name any six major religions in India. Which is the largest religious community of India ? 3+1=4
ભારતના કોઈ પણ છ મુખ્ય ધર્મોનાં નામ આપો. ભારતનો કયો ધાર્મિક સમુદાય સૌથી મોટો છે ?
- 11 How does energy flow in the Ecosystem ? Explain. 4
ઈકોસિસ્ટમમાં ઊર્જા કેવી રીતે પ્રવાહિત થાય છે ? સમજાવો.
- 12 Explain any four branches of 'Human Geography' with examples. 1×4=4
માનવ ભૂગોળની કોઈ પણ ચાર ઉપશાખાઓની ઉદાહરણ સહિત વ્યાખ્યા કરો.
- 13 Explain with examples, the features of 'Abyssal Plain' of Ocean. 1×4=4
સમુદ્ર (મહાસાગર)ના મેદાનોની વિશેષતાઓ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
- 14 Explain the economic significance of 'mountains'. 1×6=6
પર્વતોના આર્થિક મહત્વને સમજાવો.
- 15 What is flood ? Explain any five causes of flood in India. 1+5=6
'પૂર' એટલે શું ? ભારતમાં 'પૂર' માટેના કોઈ પણ પાંચ કારણોને સમજાવો.
- 16 Differentiate between wind and air current. Explain the features of Monsoon winds. 2+4=6
પવન અને વાયુધારામાં તફાવત કરો. ચોમાસાના પવનોની વિશિષ્ટતાઓની વ્યાખ્યા કરો.
- 17 "In the Himalayan mountain region, the vegetation differs with increasing altitudes". Support the statement. 6
'હિમાલયના પર્વતીય પ્રદેશમાં વનસ્પતિ, વધતી ઊંચાઈના કારણે બદલાઈ જાય છે' આ નિવેદનને સમર્થન આપો.
- 18 Why should we develop more and more 'Non Conventional' sources of energy ? Explain the importance of 'Solar energy'. 3+3=6
આપણે શા માટે ઊર્જાના વધુ ને વધુ બિનપરંપરાગત સ્ત્રોતો વિકસાવવા જોઈએ ? સૌર ઊર્જાના મહત્વને સમજાવો.

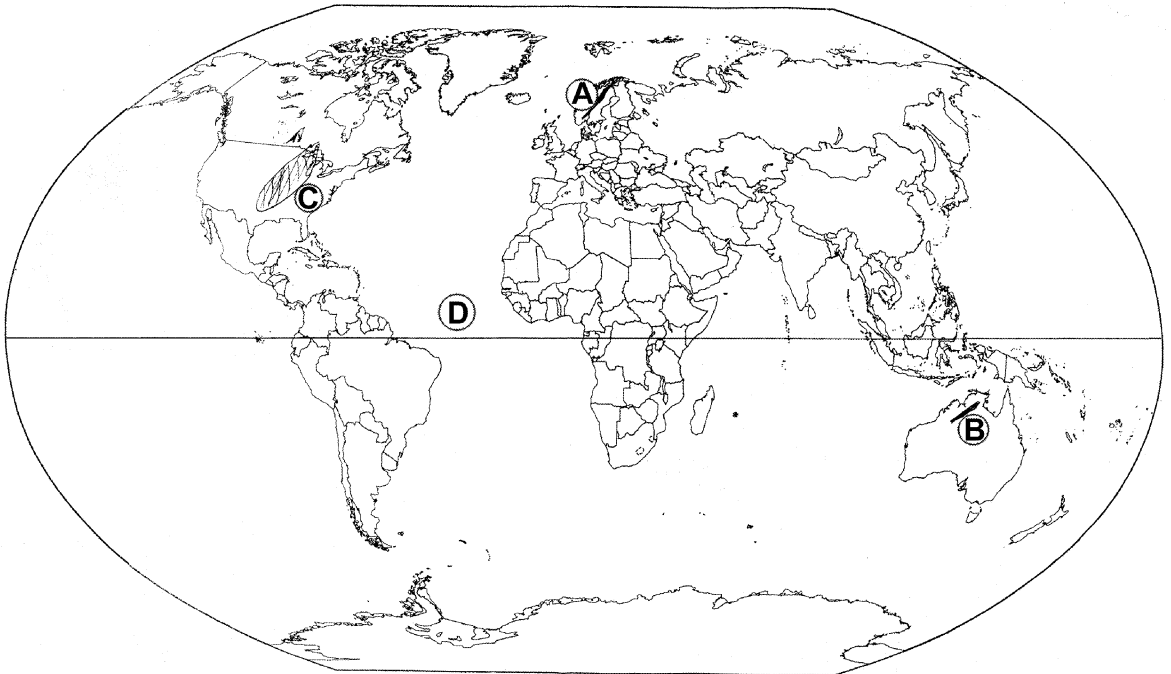
19 The four geographical features are marked by (A), (B), (C) and (D) on the given political outline map of the World. Identify these features with the help of the following information and write their correct names in your answer-book :

(A) Mountain (B) Plateau (C) Grasslands (D) Main Latitude

આપેલ વિશ્વના રાજનૈતિક નકશામાં ચાર ભૌગોલિક વિશેષતાઓ (A), (B), (C) અને (D) વડે દર્શાવવામાં આવી છે. નીચેની માહિતી પરથી આ વિશેષતાઓને ઓળખી તેમના સાચા નામ તમારી ઉત્તર-પુસ્તિકામાં લખો.

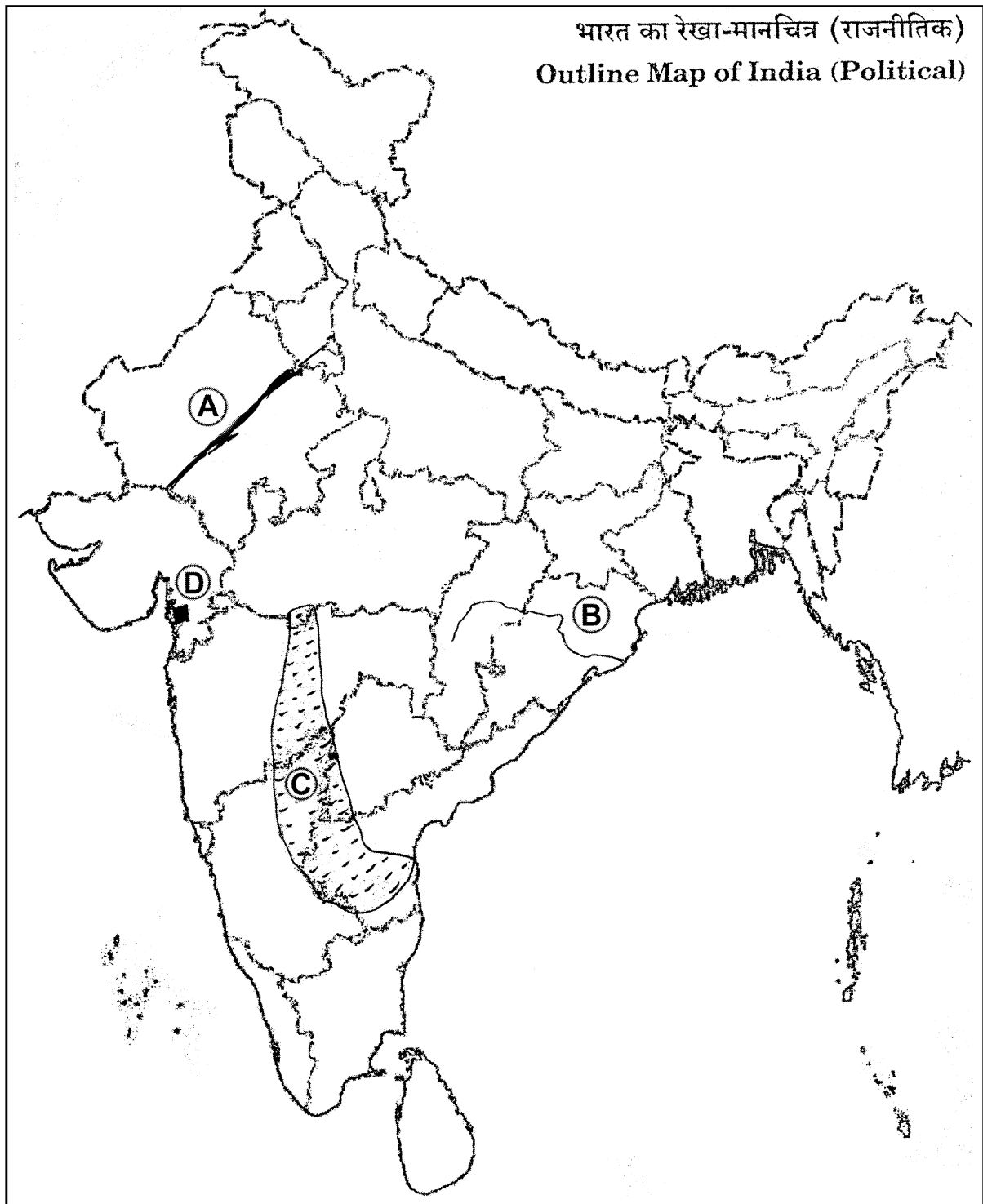
(A) પર્વત (B) પઠાર (C) ઘાસની જમીન (D) મુખ્ય અક્ષાંશ

20 The four geographical features are marked by (A), (B), (C) and (D) on the given political outline map of India. Identify these features with the help of the following information and write their correct names in your answer-book : 1×4=4

- (A) Mountain Range
(C) Vegetation

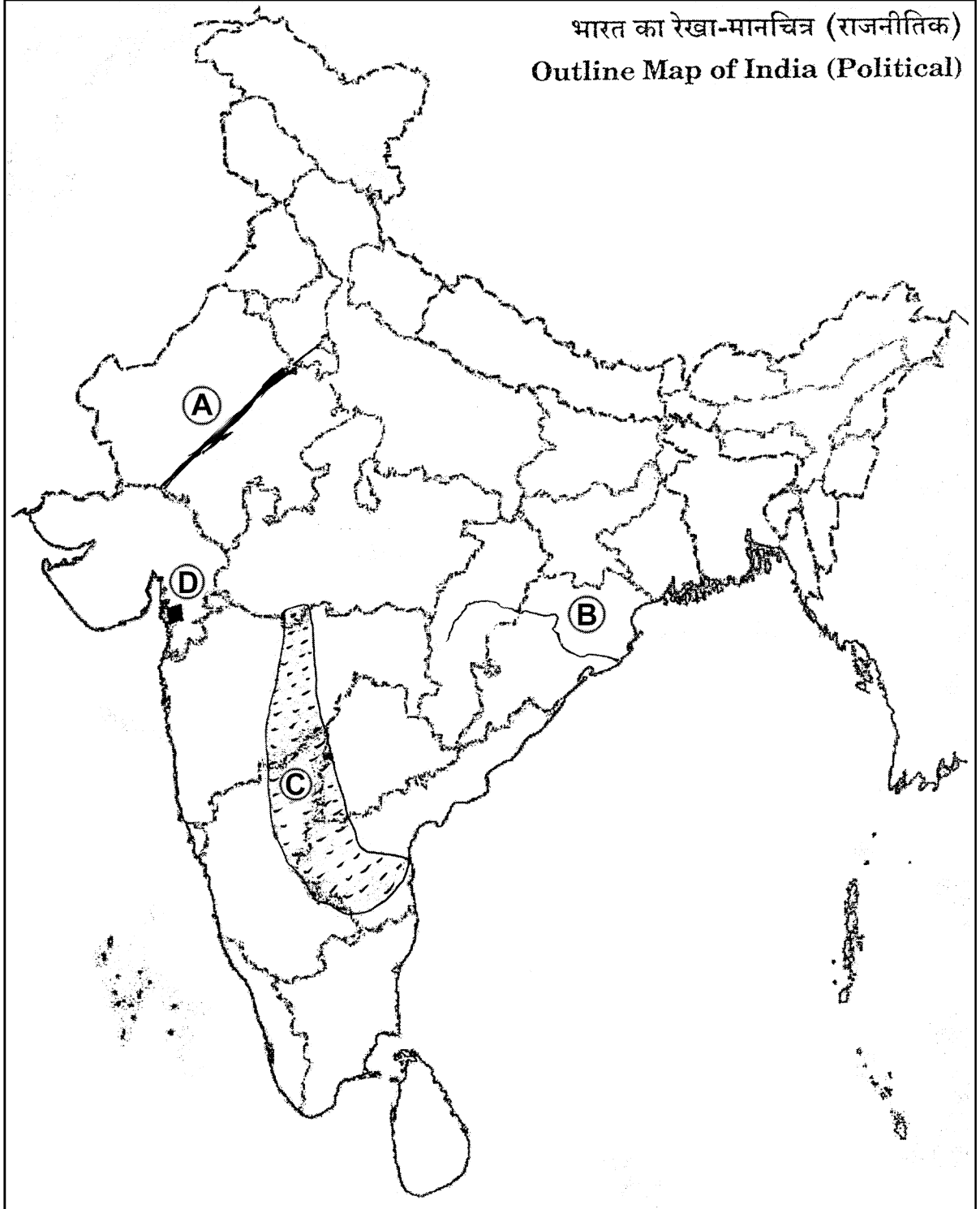
- (B) River
(D) Petroleum field

આપેલ ભારતના રાજનૈતિક નકશામાં ચાર ભૌગોલિક વિશેષતાઓ (A), (B), (C) અને (D) વડે દર્શાવવામાં આવી છે. નિમ્ન માહિતીના આધારે આ વિશેષતાઓ ઓળખી તેમના સાચા નામ તમારી ઉત્તર-પુસ્તિકામાં લખો.

(A) પર્વતમાળા
(C) વનસ્પતિ

(B) નદી
(D) પેટ્રોલિયમ ક્ષેત્ર

SECTION – B

વિભાગ – B

OPTION – I

વિકલ્પ – I

(Local Area Planning)

(સ્થાનીય ક્ષેત્ર આયોજન)

- 21 Mention the four planning levels from lower to higher level. $\frac{1}{2} \times 4 = 2$
નીચલા સ્તરથી ઉચ્ચ સ્તરના ચાર આયોજન સ્તરોનો ઉલ્લેખ કરો.
- 22 Explain the 'Social Planning' for Akabarpur village. 2
અકબરપુર ગામ માટે સામાજિક આયોજન સમજાવો.
- 23 Describe the utility of 'Compound Graphs'. 4
મિશ્રિત ગ્રાફની ઉપયોગિતાનું વર્ણન કરો.
- 24 Explain the ecological planning and social facilities planning for tribal village Sembelpani. 2+2=4
આદિવાસી ગામ સેમ્બેલપાની માટે પર્યાવરણીય આયોજન અને સામાજિક સુવિધાઓનું આયોજન સમજાવો.

OPTION – II

વિકલ્પ – II

(Geography of Tourism in India)

(ભારતમાં પ્રવાસન ભૂગોળ)

- 21 What is 'Trekking' ? 2
'ટ્રેકિંગ' એટલે શું ?
- 22 Explain the features of Cave Tourism. 2
ગુફા પર્યટનની વિશેષતાઓ સમજાવો.
- 23 Describe the role of 'Rail Transport' in promoting tourism. 4
પ્રવાસનને પ્રોત્સાહન આપવા માટે 'રેલ-પરિવહન'ની ભૂમિકાનું વર્ણન કરો.
- 24 "The services rendered to foreign tourists visiting India are the invisible products of tourist industry". Support the statement. 4
'ભારતની મુલાકાતે આવતા વિદેશી પ્રવાસીઓને આપવામાં આવતી સેવાઓ પ્રવાસી-ઉદ્યોગની અદૃશ્ય પેદાશો છે.' નિવેદનને સમર્થન આપો.

